

ONBEPERKT CULTUUR BELEVEN.

ONDERZOEK NAAR DE TOEGANKELIJKHEID VAN CULTURELE
ORGANISATIES VOOR MENSEN MET EEN BEPERKING.

SAMENVATTING IN EENVOUDIGE TAAL.

KLANT Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.
KENMERK MG/NB/bv/002114.
AUTEUR(S) Maaïke Jongerius, Nienke Bilo, Maartje Gielen en
Nikki Scholten.
AFBEELDING Foto van een vrouw in een rolstoel voor een standbeeld,
VOORBLAD gemaakt door Carlos Navas.
DATUM 29 september 2020.

Woord vooraf.

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft onderzoek laten doen. Het onderzoek heet: Onbeperkt cultuur beleven. In deze samenvatting lees je hoe makkelijk mensen met een beperking naar bijvoorbeeld musea of theaters kunnen. Maar ook of mensen met een beperking die zelf dansen of toneelspelen dat goed kunnen doen bij een dansgroep of theater. Het onderzoek is uitgevoerd door bureau Significant APE. Deze samenvatting in begrijpelijke taal is tot stand gekomen in samenwerking met de Landelijk Federatie Belangenverenigingen (LFB).

Resultaten van het onderzoek.

Wat gaat er goed.

Er zijn organisaties die goed rekening houden met mensen met een beperking. We noemen hier een aantal van deze goede voorbeelden:

- Er zijn musea die rekening houden met mensen met een beperking.
 - Zij hebben een duidelijke en makkelijke website.
 - Ook kan een begeleider gratis mee naar binnen.
 - Soms zijn er voor mensen die blind zijn kunstwerken die aangeraakt mogen worden.
 - Of zijn er rondleidingen in gebarentaal voor mensen die doof zijn.
 - En er zijn rustige rondleidingen voor mensen die gevoelig zijn voor prikkels.

-
- Sommige theaters hebben een gebarentolk. Of maken het mogelijk om een eigen gebarentolk mee te nemen.
 - Er zijn theatergezelschappen die naar zorginstellingen en het speciaal onderwijs gaan. Om mensen met een beperking zelf theater te laten maken. Zodat ze kunnen toneelspelen, dansen en zingen.
 - Er zijn professionele dansgezelschappen waar mensen met en zonder beperking samen dansen.
 - Er zijn ook organisaties die danslessen geven aan mensen met een beperking. En die trainingen geven aan docenten om te leren hoe je les moet geven. Zodat zij leren hoe je om moet gaan met de verschillende beperkingen die er zijn.

Culturele organisaties waar dit goed gaat zijn bijvoorbeeld: Het Van Abbemuseum, Het Rijksmuseum, Theaterfestival De Parade, Het Nationale Theater, Het Kiem Theater, Dansgezelschap Misiconi en Festival DanceAble.

Er zijn organisaties die de goede voorbeelden op een rijtje zetten. Bijvoorbeeld het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) dat een landkaart inclusieve podiumkunsten op de website heeft staan. En Midden- en Klein Bedrijf (MKB) Nederland. Zij hopen dat culturele organisaties zo van elkaar kunnen leren.

Wat kan er nog beter.

Culturele organisaties zijn niet altijd makkelijk te bezoeken door mensen met een beperking. Dat heeft de volgende redenen:

- Op de websites is niet duidelijk te vinden hoe je er komt. En wat er is geregeld voor mensen met een beperking.

-
- Als je belt of mailt krijg je niet altijd een behulpzaam antwoord. Dit komt omdat medewerkers weinig weten over de beperking.
 - Het boeken van een ticket is vaak lastig. Dit komt omdat er vaak hulpmiddelen nodig zijn bij het bezoek en het niet altijd duidelijk is of de instelling de hulpmiddelen aanbiedt.
 - Mensen met een rolstoel en slechtzienden kunnen niet goed naar binnen. Trappen, drempels en deuren staan in de weg. Of er zijn geen goede parkeerplaatsen in de buurt van de ingang.
 - Mensen met hulphonden kunnen niet makkelijk naar binnen. Draaideuren, roltrappen en zware deuren zijn moeilijk voor hen.
 - Voor mensen die niet goed kunnen zien, zou het goed zijn als ze ook dingen mogen aanraken.
 - Mensen die niet goed kunnen horen hebben weinig aan de koptelefoons in musea. De rondleidingen die daarop zijn gemaakt, kunnen zij niet volgen. Ook zijn video's meestal niet ondertiteld.
 - De eindtijd van een voorstelling staat niet altijd goed op de website. Daardoor is het lastig om vervoer te regelen.

Culturele organisaties kunnen nog meer rekening gaan houden met mensen met een beperking.

Ze kunnen hiervoor samenwerken met ervaringsdeskundigen en organisaties voor mensen met een beperking. Bijvoorbeeld met leder(in), Wat Telt! en Komt het Zien!

Zelf kunst of theater maken gaat ook niet altijd makkelijk met een beperking.

Dit heeft dezelfde redenen als voor het bezoeken van een voorstelling of tentoonstelling:

- De ruimtes om te dansen of toneel te spelen zijn niet makkelijk te bereiken. Je kunt bijvoorbeeld alleen met de trap in deze ruimtes komen.
- Informatie over de mogelijkheden is niet makkelijk te vinden op de website.
- Er zijn geen goede parkeerplekken aanwezig.
- Docenten weten weinig of niets van mensen met een beperking.

Adviezen. Een culturele beleving voor iedereen.

Het is belangrijk dat culturele organisaties samenwerken met mensen met een beperking. Zodat zij weten wat mensen met een beperking nodig hebben. Het is een goed idee voor culturele instellingen om te vragen wat hun ervaring is met het gebouw of met de voorstelling zelf.

De mensen die werken bij een museum of theater kunnen leren over verschillende beperkingen. Zodat ze weten hoe ze met wensen van bezoekers om kunnen gaan.

Culturele organisaties moeten ook meer samenwerken met elkaar. En uiteindelijk moeten alle organisaties toegankelijk zijn voor iedereen. Dat kan niet meteen voor alle mensen met een beperking en bij alle organisaties. Het is dan goed om hierover te overleggen met de bezoeker.